

Urban Blå fyller 40

Andra divisionen vid F 21 i Luleå – Urban blå – fyller 40 år. Det firades i början av juni då divisionen bjöd in all Urban Blå-personal, nuvarande såväl som före detta, till födelsedagsfest.

Divisionen har dock sina rötter i det nedlagda F 12 i Kalmar. En av dess tre divisioner med allvädersjaktflygplanet J 32B Lansen flyttade upp till Luleå på sommaren 1962 med divisionschefen **Stefan Båld** i spetsen.

F 10 övade med Tornado i Baltops 02

I juni deltog flygvapnet i den USA-ledda "in the spirit of" PFF-övningen Baltops 2 med Gripen-flygplan från F 10 i Ängelholm.

F 10 är det enda svenska flygande förbandet som deltar. Därutöver medverkade flygvapnet med samverkansofficerare och chefsflygstridsledare ombord på fartyg och vid flyg- och marinledningscentraler.

Under del av övningen fanns marina tyska

Tornado baserade vid F 10. Tillsammans med flottiljens Gripen genomfördes övningsuppdrag över Östersjön.

Målsättningen var att öva moment för senare tillämpning i marina- och flygenheters deltagande i Peace Support Operations (PSO) och är en viktig del i den pågående interoperabilitetsprocessen.

ULF OLSSON

FOTO: S-O WILLHÖFT

Team 60 hyllade Stockholm

Uppvisningsgruppen Team 60 har inlett sin uppvisnings-säsong. Den 1 juni flög man över Riddarfjärden i Stockholm som firade 750 år.

Helgen efter var det göteborgarnas tur att se gruppen över sin hemstad, vilket skedde i samband med starten för seglingstävlingen Volvo Ocean Race.

Årets uppvisningsprogram finns publicerat på Internet:

www.team60.mil.se

Sista examen på F 10

Den 27 juni var det examen i Flygskolan vid F 10 i Ängelholm. Åtta nya piloter fick äran att motta sina gyllene vingar ur generalinspektör **Mats Nilssons** hand.

De åtta nya piloterna heter **Karl Bergqvist, Marcus von Elling, Johan Eriksson, Daniel Jannerstad, Martin Kallerhult, Bjarne Kjeang, Johan Koskela** och **Henrik Malmström**.

Denna examen var den sista vid F 10. Den pågående kursen bestående av sex flygelever kommer att slutföra sin grundläggande flygutbildning (GFU) vid F 16 i Uppsala och tar examen under nästa år.

"Nu i flygvapnet" gör come back

"Nu i flygvapnet" är namnet på ett informationsblad som publiceras av informationssektionen vid FTK. Det vänder sig främst till flygvapnets personal och innehåller information av intern karaktär.

Låter namnet bekant? De som tillhörde flygvapnet på 1980- och 90-talet kanske minns ett anspråkslöst, orangefärgat informationsblad med karaktäristisk skrivmaskintext.

Major **Anders Linnér**, flygvapnets informationschef, hade i alla fall inte glömt bort det och beslöt att återuppliva denna informationskanal. Förhoppningen är att "Nu i flygvapnet" ska finnas på anslagstavlor och i fikarummen på förbanden.

– Jag tycker att det är en utmärkt form för att sprida intern information, säger Anders Linnér. Min erfarenhet är att fler än man tror inte alltid själva vill söka all information på Internet. Däremot hävdar jag bestämt

att de flesta, för att inte säga alla, läser ett enklare informationsblad där seriös fakta blandas med lite mera lätt-samma notiser. Bara det finns enkelt tillgängligt.

Den första nyttgåvan av "Nu i flygvapnet" publicerades i maj och ska betecknas som ett försök. Blir respon-sen positiv utlovas en fortsättning.

– Men det förutsätter att personal vid förbanden blir mera aktiva och berättar vad som är på gång vid de olika enheterna, säger Anders Linnér.

Den som ännu inte sett "Nu i flygvapnet" finner den på Internet: **www.flygvapnet.mil.se** där den finns tillgänglig i så kallat pdf-format.

Nytt StriC-hus på F 4

Stridsledningspersonalen vid F 4 på Frösön arbetar i en ny byggnad som inrymmer en strilstab och en ledningsenhet med det nya stridslednings-systemet StriC.

Byggnaden har ljusa, funktionella och trevliga lokaler som bidrar till en arbetsmiljö som lockar till kreativt arbete. Att F 4:s StriC-kompani är först ut med den senaste versionen av mjukvaran till StriC förstärker den känslan.

Idag sker stridsledning av JA 37-systemet. Här kommer "gamla" Rrgc/T-systemet att nyttjas ytterligare några år. Enheten är dock redo för Gripen på F 4 när flottiljens ledningsenhet (StriC) står helt färdig.

PÄR BYENFELDT, F 4 STRIC-KOMPANI

ÖB:s miljöpris till F 21

F 21 i Luleå har tilldelats ÖB:s miljöpris. I motiveringen framgår att flottiljen genom att tillämpa en egen modell – "F 21-modellen" – säkerställt att flottiljens personal har stor delaktighet i miljöarbetet och snabbt implementerat miljöledningssystemet, att rutiner skrivs utifrån vidtagna åtgärder och redan fungerande arbete samt att prioritering av farliga ämnen, kemikalier och farligt avfall sker i all verksamhet.

Priset utgörs av ett vandringspris, miniatyrpris samt en miljöbil.

Flottiljchefen överste **Jan Otterström** (bilden) är naturligtvis glad över miljöpriset.

– Jag gläds mycket å personalens vägnar, att det stora arbete som lagts ned inom miljöområdet under 2001 inom F 21 uppmärksammas på detta vis – och

givet vis ska denna glädje delas med alla de tidigare F 21-medarbetare som deltagit i arbetet men som idag finns inom FM Log.

Om bakgrunden till framgången kommenterar flottiljchefen:

– Ett strategiskt viktigt beslut från flottiljledningen, grundat på förslaget från flottiljens miljöhandläggare, major **Pär-Arne Johansson**, som bland annat innebär att arbetet genomförts snabbt från "tanke till handling" – både i planering och genomförande och med att tidigt ta tag i frågorna kring kemikaliehantering, farliga ämnen och farligt avfall.

– Miljöpriset kommer att göra det än lättare för oss att inom ramen för vårt miljöledningssystem fullständiga och genomföra de miljöplaner som nu utarbetas på all våra enheter här vid F 21.

FOTO: LOUISE SANDBERG

Mustangen Gul Kalle flyttar utomlands

Sveriges enda luftvärdiga exemplar av det berömda jaktflygplanet J 26 Mustang har sålts utomlands. Flygplanet, oftast omtalat som "Gul Kalle", har funnits här i privat ägo sedan 1986. Det har sedan dess kunnat beskådas på många flygdagar, senast vid flygvapnets 75-årsjubileum vid F 16 i Uppsala.

Kostnaderna för att flyga ett veteranflygplan av den här sorten är skyhöga. Ett faktum som till sist tvingat **Leif Jaråker** hos ägaren Flygexpo i Västerås att ge upp sina ansträngningar om att ha en riktig s k warbird.

Mustangens nya ägare återfinns på veteranflygfältet Duxford i England. Flygexpo har dock kvar sin Vampire och transportflygplanet Tp 83 Pembroke, båda målade i flygvapenuniform.

Nytt i Flygvapenmuseum: Om ett liv i flygvapnet

Flygvapenmuseum i Linköping har en ny utställning om en flygvapenpilot och hans flygarliv. **Carsten Aronsson** föddes 1945, började som 17-åring på Krigsflygskolan i Ljungbyhed och var efter examen en av flygvapnets yngsta piloter. Efter 40 års tjänst gick han i

pension med 4757 loggade flygtimmar, vilket motsvarar 119 veckor – två år och tre månader i luften.

Utställningen är baserad på foton ur hans privata fotoalbum och klippböcker samt diverse föremål med anknytning till hans flygvapenkarriär.

– Utställningen gör inga anspråk på att berätta om hela hans liv, utan korta episoder som kan vara av intresse för oss andra som valt en mera jordnära tillvaro, säger museichefen **Sven Scheiderbauer**.

Internet: www.flygvapenmuseum.nu

F 7 besökte Tjeckien

F 7 i Sätenäs genomförde i april ett tre dagars besök i Tjeckien för att visa upp Gripen-systemet. Besöket, under ledning av brigadgeneral **Jan Andersson**, FTK, var ett inslag i Försvarmaktens exportstödande verksamhet. Tjeckien och företaget Gripen International är i slutförhandlingar om en order på 24 flygplan.

Platsen för besöket var flygbasen Caslav, cirka 70 kilometer öster om Prag. Den svenska personalen fick tillfälle att visa såväl rörlig klargöring som att låta tjecker flyga med i baksits. Som tack fick Jan Andersson och F 7:s

flottiljchef överste **Fredrik Hedén** flyga med i skolflygplanet L-59 Delfin.

I seminarieform gavs tillfälle till orienteringar om hur det tjeckiska flygvapnet kan använda Gripen, föredraget av flygvapenchefen generallöjtnant **Padeiek**, samt om Gripens-systemets aktuella status i Sverige samt pilotutbildning.

För att undvika språkförbistringar medföljde två tjeckisktalande flygofficerare. Kapten **Catharina Bergsell**, F 17, och major **Martin Vobora**, F 16, hade fullt upp. Bland annat i direktsänd morgon-TV

FOTO: HÅKAN BRANDT

39C/D i luften

Den 29 april lyfte den första Gripen som är modifierat till så kallad 39C/D-standard från Saab-fältet i Linköping. Piloter i det tvåsitsiga provflygplanet 39-800 var provflygarna **Magnus Ljungdahl** och **Fredrik Mühler**.

Flygplanet är den första prototypen till tvåsitsversionen, vars innanmäte genomgått en omfattande ombyggnad som påbörjades 1999.

Programvaran i den nya versionen är utvecklad mot de nya system som ingår i delserie 3. Förändringarna är så stora att nya versionsbeteckningar tillämpas, 39C och 39D för en- respektive tvåsitsiga versioner.

Programvarans edition benämns E16 och C/D-versionerna har en ny kontrollenhet för grundflyglanssystem, en ny APU för reservkraftförsörjning samt ett nytt navigationssystem kallat NINS.

I kabinen återfinns numera inga mekaniska reservinstrument, all information presenteras för piloten via färgskärmar.

Foto: Daniel Ebernellet/Saab

För utprovningssändamål har ytterligare ett provflygplan, 39-5, denna kabinutformning.

Flygplan 39-800 kommer framgent att användas som provplattform för 39-versionen. Flygprovverksamheten ska inledningsvis leda till att kunna påbörja flygningar med serietillverkade flygplan. Först ut bland dessa är flygplan 39208.

Ryskt Open Skies-besök i Uppsala

Ryssland har genomfört ytterligare flygfotografering över svenskt territorium inom ramen för Open Skies. Besöket skedde i mitten av maj, vilket var det tredje sedan sommaren 2000. På plats fanns även två observatörer från Rumänien och Tyskland.

F 16 i Uppsala var utgångspunkt för fotoflygningarna, som gjordes med ett specialutrustat och för Open Skies certifierat tvåmotorigt turbopropflygplan av typ Antonov An-30B.

Flygningarna inleddes med en

demonstrationsflygning den 14 maj där ett övningsmål utlagt på flygfältet i Uppsala fotograferades.

För den primära spaningsflygningen föreskriver Open Skies-avtalet att Ryssland kunde flyga en sträcka på 170 mil över Sverige för att fotografera valfria objekt. Flygningen skedde den 15 maj och passerade bland annat Arboga, Karlskoga, Göteborg, flygflottillen F 7 i Sätenäs, Karlsborg, Linköping, Norrköping, Nyköping och Stockholms skärgård.

Sverige är än så länge inte fullvärdig medlem av Open Skies, men förväntas bli det senare i år.

På gång är även utvecklingsarbetet med att modifiera det flygplan TP 100A som tidigare använts för VIP-transportflygningar. Går allt enligt nu gällande planering kan provflygverksamhet med flygplanet inledas i början av 2003, för att vara operativt under hösten samma år.

Se även: www.flygvapennytt.mil.se

Svensk och rysk personal i samarbete under Open Skies-besöket.

Det för Open Skies specialutrustade spaningsflygplanet An-30B.

Internationellt kadettsymposium i Halmstad

Ett led i Militärhögskolans i Halmstad utveckling är att förbättra lärandet. Ett av målen för yrkesofficersprogrammets kadetter är att de på sikt ska kunna verka i en internationell miljö inom ramen för sitt förband och system. För ett år sedan genomfördes en internationell utbildning omfattande en veckas praktisk handledning följt av en veckas seminarium där Europas säkerhetspolitiska utveckling fokuserat mot ett Östersjöperspektiv avhandlades. Våra grannländers motsvarande skolor var inbjudna såväl med föreläsare som med kadetter.

Militärhögskolan i Halm-

stad utvecklade konceptet och valde i år att förutom de nordiska grannlänternas kadettskolor bjuda in polska arméns kadettskola samt erbjöd de europeiska flygvapenkadettskolorna (European Air Force Academies) att delta inom ramen för det kadettutbyte som nu funnit sina former. Gensvaret blev stort.

I år valde t ex finska luftkrigsskolan i Kauhava att skicka hela sin kurs för att få internationell kompetensuppbyggnad, Danmark medverkade med kadetter från såväl Flyvevapnets- som Sjøvaerens Officersskole, Norge med marinkadetter, Polen med armékadetter samt flyg-

vapenkadetter från Frankrike, Tyskland, Grekland, Nederländerna och Portugal. Totalt 50 kadetter och fyra följeofficerare.

Major **Göran Blomquist**, skolans internationella lärare, har tillsammans med kollegorna i militärens och statsvetenskap lagt upp ett program där första veckan gav fakta kring Nato/Pff/FN, Swafrap, marins och arméns snabbinsatsförband (IM och IA) samt en praktisk tillämpning kring t ex upprättande av checkpoint följt av förberedelser inför kommande veckas internationella symposium.

Överste **Jan Mörtberg**, Forsvarsdepartementet, före-

läste under temat Europas säkerhetspolitiska utveckling varvat med gruppdiskussioner där kadetterna själva valde ämnen vilka sedan lyftes upp till allmän debatt. Frågor som konflikttyper, orsaker samt förslag till lösningar presenterades på ett utmärkt sätt där skolan språklärare var handledare eftersom veckorna genomfördes på engelska i sin helhet.

Ett uppskattat inslag var en närmare betraktelse av JAS 39 som förvisades av tekniker från FMHS/FTS. Många avundsjuka blivande piloter sjönk ner i kabinen medan andra kadetter studerade luftvärnssystem från Lv 6/LvSS.

ULF CRONA

Nya flygöverstar

Under våren har tre flygvapenofficerare utnämnts till överste. De tre är:

Hans Hansson som är chef för Skånska flygflottiljen, F 10, i Ängelholm.

Tommy Bengtsson, som tidigare tjänstgjort vid F 4 på Frösön, men som flyttat till FTK i Uppsala och blivit chef för utvecklingsavdelningen där.

Per-Olof Olofsson som har tillträtt befattningen som chef för Väderavdelningen i Högkvarterets Krigsförbandsledning i Stockholm.

Donation från F 19-veteran

Direktör **Bertil Östbo**, veteran från finska vinterkriget, har donerat ett vandringspris och en räntefond till flygvapnet. Bertil Östbo ingick i det svenska flygförbandet F 19 som bestod av frivillig personal, och har tidigare donerat en minnestavla till minne av förbandet.

Vandringspriset överlämnades formellt till flygvapnets generalinspektör **Mats Nilsson** under en ceremoni vid Flygtaktiska kommandot i Uppsala den 31 maj.

Flygvapnets generalinspektör har beslutat att priserna ska förvaltas och årligen delas ut inom det internationella snabbinsatsförbandet Swafrap AJS 37. Detta eftersom detta förbands verksam-

Direktör Bertil Östbo flankerad t v av överste Jan Otterström och generalmajor Mats Nilsson.

Foto: Peter Liander/Forsvarets bildbyrå

het till sin karaktär mest liknar den mission som genomfördes av F 19. Priserna överlämnades därför till Swafrap AJS 37:s moderförband F 21 i

Luleå, representerat av flottiljchefen överste **Jan Otterström**. F 21 har dessutom uppgiften att vara F 19:s traditionsbevarare.